

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2026 m. vasario 23 d., Nr. 26–023AR

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO PAKEITIMŲ PROJEKTO NR. 26–1280

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) išnagrinėjo viešam derinimui pateiktą Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo (toliau – Įstatymas) Nr. X-764 1, 3, 6, 7, 9, 10, 12, 19, 20, 22, 23, 33, 35, 37 ir 39 straipsnių, dešimtojo skirsnio pavadinimo, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 19¹, 19² ir 19³ straipsniais įstatymo projektą (Nr. 26–1280) (toliau – Projektas) ir žemiau teikia savo pastabas ir pasiūlymus.

Projekte siūloma papildyti Įstatymo 3 straipsnį 7¹ dalimi, nustatančia gamintojo sąvoką, pagal kurią gamintojas apibrėžiamas kaip: „7¹. **Gamintojas** – gamintojas, importuotojas ar platintojas, kuris vykdydamas profesinę veiklą pateikia gaminius Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais pagal nuotolines sutartis, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.228⁸ straipsnio 1 dalyje.“.

Taigi, Projekte „gamintojo“ sąvoka apibrėžiama plačiai, numatant, kad gamintoju pripažįstamas ne tik gamintojas, bet ir importuotojas ar platintojas. Tačiau atkreiptinas dėmesys, kad dėl Projekte vartojamo plataus gamintojo sąvokos apibrėžimo nėra aišku, kuris iš šios sąvokos apibrėžime nurodytų subjektų (t. y. gamintojas, importuotojas ar platintojas) turės padengti Projekto 19¹ straipsnyje „Gamintojo atsakomybės principo taikymas“ nurodytas komunalinių nuotekų ketvirtinio valymo ir kitas išlaidas (toliau kartu – išlaidos).

Pagal 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (atlyginti) įtvirtintą „teršėjas moka“ principą išlaidas turėtų padengti (kompensuoti) „pirmasis pateikėjas“, t. y. tas, kuris pirmas išleidžia gaminį į Lietuvos rinką.

Pažymėtina, kad Lietuvoje taikomi specializuoti atliekų tvarkymą kitose srityse reguliuojantys įstatymai (pakuočių, baterijų ir kt.) remiasi vieno mokėtojo ir pirmojo pateikėjo logika. Jeigu naujajame Projekte būtų nustatoma kitokia ir nepakankamai apibrėžta išlaidų mokėjimo tvarka, atsirastų sisteminiai prieštaravimai tarp panašius santykius reguliuojančių įstatymų ir tai pažeistų pagrindinius teisėkūros principus.

Atsižvelgiant į tai, siekiant aiškumo ir išvengiant dviprasmybių, Projekto 19¹ straipsnyje „Gamintojo atsakomybės principo taikymas“ ir per Įstatymo 3 straipsnio 7¹ dalyje vartojamos „Gamintojo“ sąvokos patikslinimą Projekte turėtų būti įtvirtinta aiški nuostata, kad išlaidas padengia gamintojas ar importuotojas, kuris pirmas patiekia gaminį į Lietuvos rinką. Toks patikslinimas užtikrintų vienareikšmį normos taikymą, normos suderinamumą su kitais galiojančiais teisės aktais ir eliminuotų galimas dviprasmybes bei neaiškumus.

Vadovaujantis tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Patikslinti Įstatymo 3 straipsnio 7¹ dalyje siūlomą įtvirtinti gamintoją sąvoką išdėstant ją taip:

„7¹. **Gamintojas** – gamintojas, **ar** importuotojas ar platintojas, kuris vykdydamas profesinę veiklą **pirmą kartą** pateikia gaminius Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais pagal nuotolines sutartis, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.228⁸ straipsnio 1 dalyje.“

2. Papildyti 19¹ straipsnį „Gamintojo atsakomybės principo taikymas“ 5 dalimi:

<...>

„5. Už kiekvieną gaminį išlaidos padengiamos vieną kartą. Išlaidas padengia gamintojas.“

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė